

Brusel 15. května 2025
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady
Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět: *Příprava zasedání Rady pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum a vesmír) konajícího se dne 22. května 2025*
Rada jako filtr byrokracie – jak během legislativního procesu zajistit, aby byly předpisy příznivé pro podnikání již od začátku tohoto procesu
– *politická rozprava*

Pro účely politické rozpravy, která má být vedena na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 22. května 2025, naleznou delegace v příloze informativní poznámku předsednictví na téma „Rada jako filtr byrokracie – jak během legislativního procesu zajistit, aby byly předpisy příznivé pro podnikání již od začátku tohoto procesu“.

DISKUSNÍ DOKUMENT

Zasedání Rady pro konkurenceschopnost

Brusel 22. května 2025

Rada jako filtr byrokracie – jak během legislativního procesu zajistit, aby byly předpisy příznivé pro podnikání již od začátku tohoto procesu

V dnešní dynamické a komplexní globální a evropské ekonomice se snižování regulační zátěže podniků stalo klíčovou prioritou pro posílení konkurenceschopnosti Evropské unie. Nadměrné a roztržité předpisy zvyšují náklady na jejich dodržování, vytvářejí překážky pro vstup nových podniků na trh, odrazují podniky od přeshraničního obchodování a potlačují inovace a růst. Řešení těchto výzev vyžaduje společné úsilí orgánů EU a členských států o vytvoření právního prostředí, které bude podniky podporovat a zároveň bude nákladově efektivním způsobem naplňovat hospodářské, sociální a environmentální cíle. Legislativní návrhy musí od samého počátku upřednostňovat konkurenceschopnost a hospodářskou životaschopnost.

Evropská rada ve svých závěrech ze dne 20. března 2025 zdůraznila, že je třeba zjednodušit a urychleně a radikálně snížit administrativní a regulační zátěž i zátěž spojenou s podáváním zpráv. Vyzvala k zefektivnění unijních právních předpisů, tak aby podporovaly jasný, jednoduchý a z hlediska inovací příznivý regulační rámec. Dále naléhavě vyzvala Evropskou komisi a spolunormotvůrce, aby se řídili zásadami zlepšování právní úpravy, vyvarovali se nadměrné regulace a zajistili, aby malé a střední podniky nebyly nepřiměřeně zasaženy.

Zjednodušení stávajícího regulačního rámce představuje naléhavý úkol. Stejně důležité je však zajistit, aby nové předpisy nevytvářely pro podniky zbytečnou zátěž, zejména z dlouhodobého hlediska. Spíše než vytváření pravidel, která bude nutné zjednodušit, by legislativní proces měl vést k vytvoření regulačního rámce, který bude od samého počátku příznivý pro podnikání.

Navzdory dlouhodobým závazkům ke zlepšování právní úpravy a existenci specializovaných nástrojů některá legislativní ustanovení nakonec stejně vytvářejí nepřiměřenou zátěž nebo náklady. Zúčastněné strany z řad podniků soustavně vyjadřují obavy, že podstatné změny, zejména ty, které byly zavedeny ke konci legislativního procesu, mohou znamenat narušení celých obchodních modelů a znevýhodnit podniky z EU z hlediska konkurenceschopnosti oproti podnikům ze zemí mimo EU. Tento trend nejen oslabuje regulační cíle EU, ale také poukazuje na to, jak samotný legislativní proces ovlivňuje rostoucí náklady na dodržování předpisů i složitost, účinnost a právní jistotu.

V této souvislosti tak myšlenka, že Rada bude působit jako „filtr byrokracie“, vystihuje naléhavost úlohy, kterou může sehrát, aby naplnila očekávání podnikatelské sféry i očekávání našich vedoucích představitelů, kteří zjednodušení právních předpisů (a zlepšování právní úpravy) označili za jednoznačnou prioritu. Spíše než jako formální návrh slouží tato koncepce jako důrazná připomínka toho, jak moc lze současnou praxi zlepšit, aby odpovídala těmto očekáváním, a jak zásadně důležité je zvrátit tento trend aktivním zjišťováním a odstraňováním zbytečné regulační zátěže v průběhu celého legislativního procesu. Zajištění toho, aby Rada tento navrhovaný úkol účinně plnila, nevyžaduje zavedení žádných nových, revolučních nástrojů ani strategií.

Rada již ve skutečnosti disponuje robustním souborem nástrojů, které mohou zásady zlepšování právní úpravy podpořit. Patří mezi ně závazek posoudit dopady podstatných změn – i když jsou přijaty na poslední chvíli, v souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů. Zahrnuje to rovněž schopnost využívat posouzení dopadů vypracovaná Evropskou komisí a orientační kontrolní seznam k posouzení všech klíčových aspektů analýzy, včetně dopadů na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost (na základě testů dopadů na malé a střední podniky a kontroly konkurenceschopnosti, které provádí Komise) a územních a digitálních aspektů. Těmito kroky se řídí legislativní činnost Rady, včetně její schopnosti provádět nezávislá posouzení dopadů v souvislosti s jí navrhovanými podstatnými změnami. Plným využitím těchto stávajících schopností může Rada výrazně zlepšit kvalitu návrhů a zajistit, aby byly příznivější pro podnikání, aniž by vytvářely zbytečnou dodatečnou zátěž.

Rada by mohla v plnější míře využívat své nástroje pro zlepšování právní úpravy a vyhnout se příliš složitým pravidlům, která bude později třeba zjednodušit. V tomto ohledu je klíčovou otázkou, co Radě brání v tom, aby ve větší míře využívala nástroje, které má již k dispozici, a působila jako „filtr byrokracie“. Mezi hlavní překážky může patřit nedostatečné vymezení toho, co „podstatná změna“ znamená, nedostatečné povědomí různých složení Rady o administrativní zátěži a nákladových důsledcích jejich návrhů, dojem, že posouzení dopadů příslušné změny může trvat dlouho – to je problematické zejména u návrhů podaných na poslední chvíli –, nedostatečná informovanost o postupech posuzování dopadů, pokud jde o autonomní pracovní struktury, nejednotné uplatňování pravidel pro zlepšování právní úpravy a omezená spolupráce mezi jednotlivými složeními Rady a pracovními skupinami. V tomto ohledu by Rada pro konkurenceschopnost mohla posílit svou úlohu tím, že bude dalším složením Rady poskytovat podklady s cílem snížit zátěž a zvýšit konkurenceschopnost, a podpořit tak regulační rámec EU příznivý pro podnikání.

Zásadní význam má plnění závazků vyplývajících z interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů. Zjednodušení a urychlení procesu posuzování podstatných změn se zaměřením na jejich dopady na podniky nebo zavedení některých forem zvláštní institucionální podpory pro spolunormotvůrce by mohlo zvýšit soudržnost a snížit zátěž plynoucí z právních předpisů EU. To je v souladu s výzvou Maria Draghiho k systematickému měření legislativních nákladů, zejména pro malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací.

Lepší koordinace mezi spolunormotvůrci má rovněž zásadní význam pro to, aby se předešlo zatěžujícím právním předpisům. Jasná a včasná výměna informací za účelem identifikace potenciálních dopadů na podnikání a sladění cílů může zefektivnit rozhodování a omezit nesrovnalosti.

Otázka k diskusi:

1. Jaké hlavní problémy brání Radě v tom, aby v plnější míře uplatňovala zásady zlepšování právní úpravy, a jakým způsobem může Rada účinně působit jako filtr byrokracie, a přinášet tak podnikům hmatatelné výhody tím, že bude podporovat regulační prostředí příznivé pro podnikání?